

26 martie 2012, Cotidianul: "Evenimentul zilei"

Interviu acordat de George Cristian Maior, directorul Serviciului Român de Informații, cotidianului Evenimentul zilei

Titlul: "George Maior: România se va confrunta cu noi amenințări, inclusiv de natură teroristă!"

Semnează: Dan Andronic și Silviu Sergiu

"Intr-un interviu acordat în exclusivitate 'Evenimentului Zilei', directorul SRI declară că, pe termen mediu și lung, România ar putea fi ținta unor amenințări teroriste. El mai vorbește și despre tentația politicianilor de a atrage SRI în lupta politică, despre corupții care ar trebui să se teamă de instituție și de aducerea lui Omar Hayssam în țară, despre cariera sa politică și ascultarea telefoanelor.

George Maior este un ardelean tipic. Vorbește calm și apăsător. Este omul care știe cam tot ce se petrece în România. Ne-a primit la unul din sediile instituției, situat în nordul Capitalei, în mijlocul pădurii.

I: Domnule George Maior, conduceți SRI din 2006. În curând se fac 6 ani de când ați preluat mandatul, un mandat destul de lung. Vroiam să vă întreb dacă, la ora actuală SRI mai este organizat ca acum 15-16 ani, pe vremea lui Virgil Măgureanu, după modelul rusesc?

R: Trebuie să ne gândim în primul rând la începutul dificil al înființării SRI, la contextul social-politic de atunci. După părerea mea SRI era o instituție extrem de birocratizată, o organizație care avea o percepție supradimensionată asupra riscurilor și pericolelor la adresa securității naționale a României. Există pe atunci sentimentul unei încercări totale.

I: Imi aduc aminte că exista o diviziune specială dedicată iredentismului maghiar.

R: Aceste fenomene existau atunci. Trebuie să ne aducem aminte că SRI s-a născut și ca reacție la evenimentele tragice de la Târgu-Mureș, din 1990. Dar această exacerbare, birocratizare a unor dimensiuni instituționale interne îl făcea destul de greu, mai ales la viteza cu care se petreceau evenimentele de securitate în plan intern și în plan extern. De aceea, SRI a suferit destule transformări în timp, într-o evoluție deloc liniară, ba chiar dimpotrivă, sinuoasă. Incepând cu 2007 am realizat o reformă profundă, în primul rând profesională, dar și morală, care a dat suflă și a racordat SRI la tradiția istorică a serviciilor de informații românești, dar mai ales la structuri de informații din state cu performanțe solide în domeniu. Similar cu cele din Franța, Marea Britanie, Statele Unite.

I: Adrian Năstase spune despre dumneavoastră că sunteți un om deosebit, un intelectual de marcă, numai că sunteți un prizonier al sistemului. Că SRI face poliție politică și sute de pagini cu transcrierea unor convorbiri telefonice ajung în fiecare dimineață pe diverse birouri. Ce-i adevărat în această imagine?

R: Nu pot să răspund decât că este o apreciere greșită a domnului Adrian Năstase și că, dacă sunt prizonierul cuiva, atunci sunt prizonierul Statului Român, iar acest serviciu, SRI, este un pivot al Statului. Pot să înțeleg într-o anumită măsură ce dorea să transmită domnul Adrian Năstase, având în vedere situații particulare, ce dorea să inducă prin acest mesaj. Este un mesaj greșit.

I: Este o întrebare dezbateri politico-mediatică în care se acuză explicit SRI de poliție politică. Prin natura funcției, nu puteți oferi răspunsuri detaliate. Cum puteți

atenua o asemenea percepție, pentru că nu cred că s-a reușit o explicare publică foarte exactă.

R: Serviciile de informații nu au ca misiune principală comunicarea publică. De aici se naște o atmosferă de suspiciune, care este firească în orice societate, ea fiind prezentă și în alte servicii. Uitați-vă, de exemplu, ce se întâmplă în Franța, chiar în timpul campaniei electorale.

I: În Franța chiar au existat niște scandaluri legate de implicarea unor oameni din serviciile de informații în politică...

R: Această percepție, că SRI face poliție politică, este indusă de anumite persoane cu putere financiară, mediatică, chiar politică, persoane ce doresc să pună o presiune directă sau indirectă asupra serviciului. Mă refer la acele persoane care se simt deranjate de SRI, și nu vreau să le nominalizez, dar ele sunt cunoscute de opinia publică. V-aș ruga să vă uitați atent la cei care fac astfel de afirmații: fie au o problemă de natură juridică, fie au anumite interese economice, politice.

I: Dar dacă există persoane deranjate de acțiunile SRI, putem trage concluzia că SRI este puternic?

R: Nu voiam să spun eu acest lucru, dar probabil că în mintea acestor persoane există o asemenea percepție a realității. Corectă, de altfel. SRI este o instituție puternică care se ocupă în mod aplicat de apărarea securității naționale a României.

I: La bilanțul SRI de acum câteva zile, prilejuit de împlinirea a 22 de ani de la înființarea Serviciului, ați avertizat ofițerii SRI că urmează un an electoral, în care trebuie să fie neutri și independenți. E o măsură profilactică sau aveți semnale că anumiți angajați ai SRI preferă implicarea alături de un partid sau altul?

R: Cred că SRI a dovedit că neutralitatea și independența politică sunt valori fundamentale ale organizației. O organizație care nu ține de aceste valori se deprofesionalizează, își pierde din capacitatea de a oferi informație corectă. Avem exemple din istoria de dinainte de 1989, dar chiar și după Revoluție, când absența acestor valori a afectat serios capacitatea serviciului de informații.

I: Toți angajații respectă aceste valori?

R: Noi atragem atenția pentru că, mai ales în an electoral, dezbateră devine mai intensă, mai ales în ceea ce privește rolul SRI. Este și un mesaj către sfera exterioară serviciului.

I: Adică îi avertizați pe politicieni să nu încerce să intre în contact cu ofițeri ai SRI.

R: Exact! Si sper să înțeleagă să ei acest lucru. Am mai spus că, deși nu cred că trebuie făcut acest lucru, totuși îl fac.

I: Factorul politic manifestă un interes mare față de SRI?

R: Intotdeauna s-a întâmplat așa în ultimii 22 de ani, pentru că aici, la SRI, se găsește depozitul de informații al Statului. Este normal să existe acest interes, în condițiile în care informația este privită ca un factor de putere. Noi, în schimb avem deja sistemul imunitar pus la punct astfel încât să rezistăm în orice condiții.

I: Despre atitudinea Rusiei legată de scutul anti-rachetă ce ne puteți spune?

R: E normal ca diverse state, n-am să mă refer neapărat la Rusia, să încerce să înțeleagă această dezvoltare masivă din punct de vedere strategic, să obțină cunoaștere asupra acestui fenomen. Din punctul nostru de vedere, partea politică este foarte bine explicată la nivelul Președinției, la nivelul Ministerului de Externe. Există și multă retorică din partea unor state, pentru că sunt și alte situații ce pot fi negociate la nivel global. Realitatea este cu totul alta și vizează rolul scutului anti-

rachetă, într-un secol, secolul 21, în care vom fi tot mai mult expuși unor riscuri asimetrice. Si acest lucru cred că s-a explicat bine la nivel politic.

I: Ce se mai întâmplă cu Omar Hayssam? Il mai aduceți în România? Mai este în Siria?

R: Este un demers în curs de desfășurare. Așa cum am mai spus: nu contează când va veni Omar Hayssam, ci că va veni!

I: Dar ratificarea Tratatului între România și Siria este blocată la nivelul Parlamentului. Fără el, Omar Hayssam nu va fi adus în fața Justiției.

R: Așa este și este păcat! Nu este vorba de un tratat politic, ci de un tratat etnic, care ar rămâne în vigoare indiferent de evoluțiile politice din Siria. Ratificarea unui asemenea document nu ar fi văzută de partenerii noștri ca o încălcare a embargoului diplomatic.

I: Blocarea lui în Comisia de Politică Externă pe motive de oportunitate, credeți că este un pretext sau cineva nu înțelege exact situația?

R: Nu vreau să speculez, dar pur și simplu ar ajuta mult demersurilor noastre de extrădare a lui Omar Hayssam, ratificarea acestui tratat.

I: Aderarea la Spațiul Schengen se apropie. Ea presupune o reevaluare a riscurilor la adresa siguranței naționale. Libertatea de circulație este în ambele sensuri, pentru cei buni sau pentru cei răi. Cât de real este acest pericol?

R: La intensitatea de circulație în contextual în care granițele vor fi deschise total, apar aspect noi din perspective securității naționale, pentru că accesul va fi liber. Cetățenii din alte state UE, de anumite etnii, vor putea traversa acest spațiu fără un control. Iar acest lucru va fi o provocare pentru SRI.

I: Considerați că România este pregătită să devină granița de est a UE? Oferim suficiente garanții de securitate, mai ales pentru zona ucraineană, rusească?

R: Da! Suntem pregătiți din punct de vedere etnic și operativ, poate mai bine pregătiți decât alte state, mai ales prin prisma resurselor investite. Aceste granițe sunt cele mai dificile din punct de vedere al lungimii și diversității. SRI a încercat să dezvolte relații de cooperare mai strânse cu statele vecine. De exemplu cu Ucraina am semnat un protocol de schimb de informații la graniță, în legătură cu fenomene de contrabandă, de trafic de persoane. Incercăm să dezvoltăm o relație mai pragmatică cu serviciul de informații ucrainean, la fel cu Serbia.

I: Dacă ne uităm la ceea ce se întâmplă în jur, masacrul din Franța, dar nu numai, putem să ne gândim că românii se vor confrunta în perioada următoare cu un alt tip de pericole? Cel puțin până acum România a fost o țară liniștită, n-am avut atentate, crimele aveau un caracter pasional, nu ideologic

R: Faptul că am avut liniște până acum este un lucru important și să știți că, într-un fel este și contribuția SRI. Avem Brigada Antiteroristă, dar direcția de informații pe linia antiteroristă din cadrul SRI contează la fel de mult. Misiunea noastră este, în primul rând, de a preveni producerea oricăror evenimente cu caracter terorist și până acum am reușit. Prin acțiuni succesive de prevenție am eliminate până acum, orice posibilă acțiune. Este vorba și de fluxuri de bani ale organizațiilor teroriste, de circulația persoanelor, de posibilitatea de organizarea unor celule cu caracter terorist pe teritoriul național. Toate aceste lucruri le-am obținut și acesta este un succes, mai puțin vizibil, al SRI. Pe de altă parte, anumite percepții de tipul: nouă nu ni se întâmplă nimic, sunt false! Si regret că sunt induse la nivelul opiniei publice.

I: Au fost situații operative când s-au anihilat rețele teroriste?

R: Sigur. Mai mult datorită activității noastre am ajutat alte state din spațiul european să dejoace astfel de atentate. În viitor, vom fi expuși și noi tot mai mult

acestui risc și din păcate ar trebui ca la nivel de opinie publică să fim pregătiți să înțelegem mai bine aceste dezvoltări.

I: Deci pe termen mediu și lung vă așteptați la dezvoltări mult mai dramatice.

R: Pe care încercăm să le prevenim

I: Senzația dvs., ca om care citește mult despre corupția din România, este că fenomenul devine mai amplu sau se restrânge?

R: Cred că recente dezvoltări în zona corupției din justiție dau senzația că acest fenomen este avut în vedere și se restrânge. E o evoluție pozitivă, mai e mult de făcut.

I: Imi spuneți că fenomenul există, dar nu se ocupă nimeni de el?

R: Exact. Vedeți foarte bine cât ne-a costat și din punct de vedere al poziționării în Uniunea Europeană. Pentru un stat este o problemă gravă. Independența justiției este cel mai important aspect într-un stat de drept.

I: Dar puterea exemplului funcționează? Mediatizarea marilor dosare de corupție îl inhibă pe cei care vor să încalce legea?

R: E un efect de disuasiune. Il sesizăm din modul mai responsabil în care ministerele, agențiile încearcă să-și desfășoare activitatea. Este un progres. Faptul că totuși corupția rămâne o problemă mare pentru statul român mă face să spun că ea va fi în continuare o preocupare pe termen mediu, cel puțin al instituțiilor abilitate.

I: Mai există rivalitatea celebră între SRI și SIE? Istorică.

R: Totdeauna competiția încurajează realizarea misiunilor într-un spirit și creativ și eficient. Rivalitate e mult spus. Cred că un parteneriat mai bun ar ajuta ambele servicii în realizarea misiunilor lor. El evoluează spre acest lucru, așa cum am transmis ca mesaj și cu ocazia bilanțului, sunt multe progrese. Acum suntem cele mai importante servicii de informații ale României.

I: Mai există instalații ilegale de interceptat, ați mai descoperit pentru că și tu că intră în atribuțiile SRI.

R: Da, mai ales cu evoluția tehnologiei să știți că ne vom confrunta din ce în ce mai mult cu astfel de lucruri.

I: Sunteți pregătiți, ca serviciu să contracarați astfel de fenomene?

R: Apar softuri mai sofisticate, chiar mijloacele se schimbă, evoluează extraordinar, sunt tot mai mult la îndemână. Pe termen mediu această intruziune în viața privată din sfera privată, și nu cea a statului, va deveni tot mai consistentă.

I: De ce ați ales să vă întrerupeți cariera politică o perioadă consistentă pentru a conduce SRI?

R: Eu cred că este o onoare și o responsabilitate majoră în stat. Omul politic, cum eram atunci țintește către omul de stat. Chiar dacă, evident, această funcție îți restricționează complet activitatea politică și este normal să fie așa. Eu cred că această provocare de a transforma fundamental o instituție și de a ajuta statul prin oferirea de cunoaștere pentru luarea unor decizii este într-adevăr o activitate deosebită pentru oricine. Normal că nu o să fie etern la conducerea acestui serviciu de informații chiar dacă aici mandatele s-ar judeca diferit față de mandatele din alte instituții.

I: Un mandat care ține de președinte?

R: Nu mă refeream la acest lucru, mă refer la continuitate într-o organizație secretă, sensibilă prin natura ei. Să știți că mandatele întrerupte sau succesive pot avea mari debalansări. Eu am un program pe care l-am lansat în legătură cu evoluția SRI în secolul 21, 'SRI în era informațională', care se desfășoară pe mai mulți ani și țin foarte mult ca acest program să fie realizat, astfel încât SRI să fie și mai apt, să

acționeze în această lume a globalizării. După aceea evident toate posibilitățile sunt deschise.

I: Unde v-ați întoarce în politică?

R: Toate posibilitățile sunt deschise, nu în sensul răspunsului la întrebarea dumneavoastră. Evident am o istorie politică cunoscută.

I: Dar trebuie să vrea și ei...

R: Voi reflecta. Bineînțeles că trebuie să vrea și ei. Lucrurile se schimbă în partide.

I: În această perioadă de când conduceți SRI ați primit oferte să ocupați și alte funcții publice? Numele dvs. a fost vehiculat în momentul în care a fost desemnat noul prim ministru.

R: Nu am avut o asemenea discuție.

I: În ultimul sondaj IRES am văzut câteva date interesante și aș vrea să le comentăm împreună: 14% dintre români se simt urmăriți, 9% se tem de ascultarea telefoanelor și 8% cred că serviciile de informații dețin puterea. Isteria cu ascultarea telefoanelor este valabilă sau nu?

R: Aici suntem cei mai preciși cu putință. Nu putem realiza acest mijloc foarte intruziv decât într-un cadru foarte strict determinat din punct de vedere legal. E vorba de multe semnături, culminând cu cea a judecătorului. Nicio secundă nu se poate trece pe o altă metodă fără o aprobare. Că există această percepție, revin la ce spuneam în legătură cu reușita inducere la nivelul percepției a acestui lucru de către oameni interesați, este o reușită pe care trebuie să o contracarăm, dacă 14% cred acest lucru îi asigur pe cetățenii români că nu au de ce să se teamă. Alții au de ce și ei știu foarte bine.

I: De ce vreți ca ofițerii SRI să aibă capacitatea de a conduce anchete penale? Aici de multe ori SRI a fost acuzat că încearcă să preia rolul Parchetului, Procuraturii.

R: Este vorba de o modificare legislativă necesară. Nu se referă doar la acest lucru, ci la multe aspecte. Vorbesc de apărare și securitate cibernetică, domenii nelegiferate, de alte aspecte legate de riscuri asimetrice, care trebuie să fie avute în vedere de Legiuitor. Altfel, rămânem la acea legislație perimată a anilor '90. Ca SRI să fie mai eficient, inclusiv în zona securității naționale, a cetățenilor, trebuie să aibă și puteri executive. Mă refer la contraterorism și contraspionaj. E mult mai eficient dacă ai avea posibilitatea, evident sub îndrumarea procurorului până la urmă, pentru că nu este vorba de substituie a procurorului, să efectuezi acte premergătoare în aceste domenii limitate, specifice securității naționale.

I: Deci nu în domeniul economic?

R: Nu. Vorbesc de infracțiuni, până la urmă de securitatea națională. Multe servicii din Europa au acest lucru. La nivelul opiniei publice se trece cu vederea acest aspect, se ignoră. Până la urmă acest lucru este public. Serviciul francez, serviciul spaniol, serviciul belgian, serviciile nordice au asemenea capacități. Atunci de ce să rămânem într-un fel izolați ca serviciu principal de informații al țării? Doar Germania nu are, ca să fiu mai explicit și câteva state. Dar nu se studiază, există o frică ancestrală, cu siguranță legitimă față de fost Securitate, dar nu este vorba de aceeași direcție infamă care realiza anchete de tip politic. Este vorba de cu totul altceva. Este vorba de secolul 21 și poate ne trezim.

I: Ce face directorul SRI toată ziua?

R: În primul rând răspunde de ansamblul organizației, SRI fiind compartimentat foarte strict, pe diversele dimensiuni de acțiune. Directorul SRI este direct responsabil cu transmiterea informațiilor și analizelor către beneficiarii legali ai SRI. Deci tot ce se transmite rețeaua informațiilor și analizelor către beneficiari legali ai

SRI. Deci tot ce se transmite, trece prin mâna directorului. Coordonează tot, subordonează tot ansamblul Serviciului.

I: Deci dumneavoastră citiți tot? Înțeleg că aveți în fiecare dimineață o mapă consistentă, Mai ales că SRI are peste 3000 de ofițeri de informații, care produc zi de zi material informativ?

R: Ați încercat să puneți o întrebare care să aducă în discuție, din nou numărul de angajați. Am mai spus, SRI are aproximativ 3000 de oameni ce pot fi încadrați ca fiind ofițeri operativi. Da, citesc, tot, înainte de a le înainta beneficiarilor. Directorul SRI transmite direcțiile strategice ale serviciului prin Biroul Executiv, deci directorul SRI ia toate deciziile strategice care revin organizației prin misiunea sa de culegere și prelucrare de informații.

I: Cum este să știi tot ce se întâmplă în România?

R: Omenește vorbind, nimeni nu poate spune că știe tot! Impune o mare responsabilitate acest lucru, iar repartizarea și transmiterea informațiilor către beneficiari, trebuie să ajute Statul."